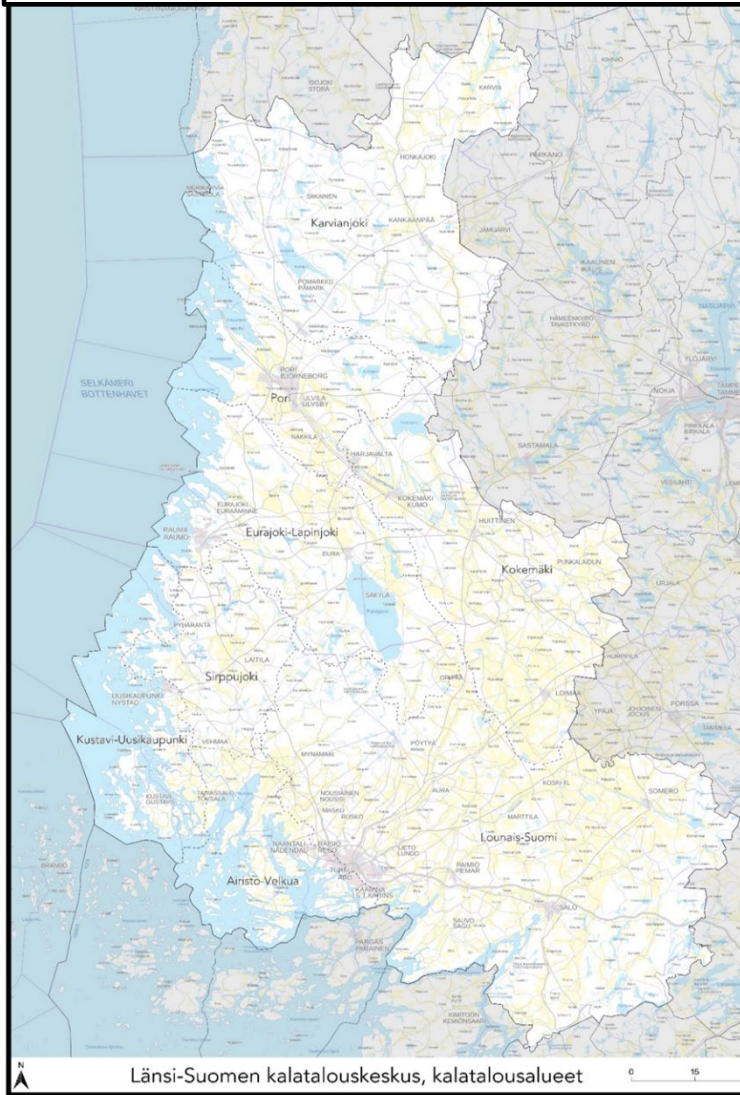

Toimintasuunnitelma vuodelle 2027

77. toimintavuosi

Länsi-Suomen kalatalouskeskus

I. Sisällys

1	Toimintaympäristö	2
2	Vuoden 2027 toiminta	3
2.1	Toiminnan suuntaviivat	3
2.2	Kalatalousneuvonta 2027 hanke	4
2.3	Omarahoitteinen toiminta	4
2.3.1	Kalavesien hoito	4
2.3.2	Kalatalousalueiden toiminnan ohjaus	5
2.3.3	Osakaskuntien toiminnan ohjaus	6
2.3.4	Vapaa-ajankalastuksen kehittäminen	6
2.3.5	Ammattikalastajien toimintaedellytysten turvaaminen	6
2.3.6	Kalastusmatkailun edistäminen	6
2.3.7	Kalan käytön edistäminen	7
2.3.8	Jäsenhankinta	7
2.4	Muu hanketoiminta	7
2.5	Viestintä	8

I Toimintaympäristö

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry:n toimialue on suomenkielinen Varsinais-Suomi ja Satakunta. Alueen suurimmat kaupungit ovat Turku, Pori, Salo ja Rauma. Saaristomeren ja Selkämeren lisäksi toimialueen päävesistöjä ovat Säkylän Pyhäjärvi sekä suurimpina jokivesistöinä Kokemäen-, Merikarvian- ja Kiskonjoet.

Kalatalousalueita alueella on kahdeksan: Karvianjoen, Porin, Eurajoen-Lapinjoen sekä Kokemäen kalatalousalueet sijaitsevat Satakunnassa ja Lounais-Suomen, Airisto-Velkuan, Kustavi-Uudenkaupungin sekä Sirppujoen kalatalousalueet Varsinais-Suomessa.

Vesialueiden omistus on erityisesti Varsinais-Suomen alueella hyvin pirstoutunutta, sillä kylänvedet ovat aikanaan jaettu tilakohtaisiksi. Osa vesilohkoista muodostaa kuitenkin osakaskuntia. Satakunnan merialueella on muusta alueesta poiketen edelleen pääosin jakamattomia vesialueita. Kiinteistörekisterin mukaan toimialueen kalatalousalueilla oli vuonna 2022 yhteensä 10 122 vesitilaa, joista 856 on pinta-alaltaan yli 50 ha. Yhdistämissä ei ole tiedossa, joten luvut eivät ole tästä merkittävästi muuttuneet.

Toimialue on merkittävin ammattikalastusalue Suomessa. Rannikolla on useita tärkeitä silakan troolialusten purkusatamia, sekä pienempiä rannikkokalastajien käytössä olevia kalasatamia. Silakan lisäksi merialueen ammattikalastukselle tärkeitä lajeja ovat siika, lohi, ahven, kuha sekä viime vuosina myös kuore, särki ja lahna. Sisävesillä ammattikalastusta on Säkylän Pyhäjärvellä, jossa pyynnin kohteena ovat etupäässä muikku, ahven, siika, särki sekä täpläräpu sekä Sääksjärvellä, jossa tärkein laji on kuha. Merialueen rannikkokalastajat kärsivät vakavasti hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamista työmäärän lisääntymisestä, taloudellisista tappioista ja kalakantojen heikentymisestä.

Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen toimialue sijaitsee kokonaisuudessaan 1.1.2026 perustetun Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen alueella.

Lisäksi alueella vaikuttavat Ammattioppilaitos Livian kalakoulu, useat kalastajaseurat, kaksi kalaleader-ryhmää, vesiensuojeluyhdistykset, konsultti- ja ympäristöhoitoyritykset, keskiasteen oppilaitokset, Turun Yliopisto, Pyhäjärvi-instituutti sekä julkishallinnon eri toimijat.

2 Vuoden 2027 toiminta

2.1 Toiminnan suuntaviivat

Vuosi 2027 on Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen 77. toimintavuosi. Yhdistyksen visiona on olla rannikon kiinnostavin kalatalouskeskus ja sen missiona on edistää elinvoimaista, kestäväää ja näkyvää kalataloutta Länsi-Suomessa.

Kalatalouskeskuksen toimintaa ohjaa yhdistyksen säännöt sekä vuonna 2023 laadittu ja vuonna 2025 päivitetty strategia, jonka mukaisesti toiminnan strategiset painopisteet ovat

1. kalatalousalueiden toiminnan tukeminen
2. kalavesien hoito ja vesistöjen kunnostus
3. kalatalousneuvonta
4. kalatalousalan tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen
5. ammattikalastajien ja kalastusmatkailun neuvonta ja tuki

Toiminnan suuntaviivoina toimivat vahva asiantuntijuus ja sen esille tuominen, viestinnän lisääminen, lapsi- ja nuorisotyön vahvistaminen, yhteistyön tiivistäminen muiden toimijoiden kanssa sekä innovatiivisuus – perinteisen alan kehittäminen edellyttää rohkeita, kokeilevia ja monialaisia hankkeita.

Lisäksi Kalatalouskeskus pyrkii edistämään kotimaisen kalan käyttöä, kalastusmatkailua sekä kalastusharrastusta toimialueellaan, erityisesti nuorten osalta. Näitä tavoitteita Kalatalouskeskus toteuttaa kalastonhoitomaksuvaroista Kalatalouden keskusliiton kanssa haettavan Kalatalousneuvonta 2027 -hankerahoituksen, oman varainhankinnan ja eri lähteistä haettavan hankerahoituksen avulla.

Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksella on tärkeä rooli yhteistyön edistäjänä jäsenistönsä, eri kalastajaryhmien, tutkimuksen, viranomaisten ja muiden päättäjien keskuudessa. Eri toimijoilla on yhteiset tavoitteet - vahvat kalakannat, ja näihin tavoitteisiin päästään parhaiten yhteistyöllä. Länsi-Suomen Kalatalous pyrkii aktiivisesti kehittämään ja rakentamaan dialogia eri toimijoiden välillä esimerkiksi järjestämässään tilaisuuksissa.

Kärkikohderyhmät 2027 toiminnassa ovat vesialueiden omistajatahot ja niiden hoitoon liittyvät tahot, media, suuri yleisö, elinkeinokalatalous, päättäjät- ja viranomaiset sekä tutkimus.

Lapsi- ja nuorisotyö on läpileikkaava kaikessa toiminnassa, mutta tätä toteutetaan lähinnä vapaa-ajankalastukseen liittyvien hankkeiden ja kalan käytön edistämisen kautta. Vuonna 2027 jatketaan Lasten Kalamarkkinat – hankkeessa yleisölle tutuksi tullutta ja suosittua lapsille suunnattua ohjelmaa kalamarkkinoilla sekä järjestetään lapsille ja nuorille suunnattuja tapahtumia ja koulutuksia erillisrahoituksella.

Näkyvyyttä lisätään osallistumalla eri messuille ja tapahtumiin. Tapahtumien luonteen mukaan tuodaan esille kalatalousalueiden toimintaa, kotimaista kalaa, kalastusharrastusta tai kalatalouden elinkeinoja.

Jäsenistön toimintaa ja osaamista pidetään yllä osallistumalla kutsuttaessa osakaskuntien ja kalatalousalueiden kokouksiin ja järjestämällä koulutuksia. Lisäksi viestitään jäsenistölle ja muulle yleisölle laajasti kalatalouden ajankohtaisista asioista eri kanavissa.

2.2 Kalatalousneuvonta 2027 hanke

Kalatalousneuvonta 2027 – hankkeessa neuvotaan kalatalousalueita, osakaskuntia ja kalastajia alaan liittyvissä asioissa sekä edistetään kalastusharrastusta ja kalastonhoitomaksuvarojen kertymistä. Edellä mainitut toimet toteutetaan Kalatalouden Keskusliiton kanssa Maa- ja metsätalousministeriöstä haetulla hankerahalla.

2.3 Omarahoitteinen toiminta

Kalatalouskeskus tarjoaa asiantuntijapalveluita kalatalousalueiden, osakaskuntien ja elinkeinokalatalouden kehittämiseksi. Kalatalousalueiden toiminnanjohtajan tehtävät ja kalavesien hoitoon liittyvät toiminnot muodostavat pohjan toiminnalle.

2.3.1 Kalavesien hoito

Kalatalouskeskus opastaa, neuvoo ja toteuttaa hoitokalastus- ja kunnostushankkeita yhdessä vesialueiden omistajien, kalatalousalueiden, kuntien ja viranomaisten kanssa. Vuonna 2026 voimaan tuleva kansallinen ennallistamisasetus edellyttää luonnon tilaa

parantavia toimia myös rannoilla, merellä ja sisävesillä. Tämä mahdollistaa laaja-alaisissa hankkeissa mukanaolon ja niiden toteuttamisen toiminta-alueella. Asetuksen voimaantulo vaikuttanee kalataloudellisten kunnostusten rahoitusmahdollisuuksiin.

Kalavesien hoitotoimenpiteiden tuloksellisuutta seurataan yhteistyössä vesialueen omistajatahojen kanssa, ja näistä tiedotetaan vesialueen omistajia ja sidosryhmiä. Vesialueiden käytön ja hoidon suunnittelu tehdään tietoon perustuen. Tiedon keräämiseksi tehdään kalataloudellisia selvityksiä, kuten koeverkkokalastuksia, virtavesien sähkökoekalastuksia, koeravustuksia, kalojen iän- ja kasvun analyyssejä ja kalastustiedusteluja.

Kalatalouskeskus välittää yhteistyössä Varsinais-Suomen Kalavesien Hoito oy:n kanssa mm. hauen, kuhan, meritaimenen ja siian poikasia, sekä tarvittaessa myös muita lajeja. Kasvatussopimuksilla pyritään turvaamaan riittävä istutusvolyymi Satakunnan ja Varsinais-Suomen merialueen ja jokien kalaistutuksiin sekä kohtuuhintaisten poikasten saanti.

2.3.2 Kalatalousalueiden toiminnan ohjaus

Kalatalouskeskuksen toimialueella Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa on kahdeksan kalatalousaluetta, joista seitsemän alueen toiminnanjohtajan tehtävistä vastaavat Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen asiantuntijat.

Kalatalousalueiden toimintaa kehitetään ja kalatalousalueille tarjotaan neuvontaa, ohjausta ja koulutusta hallinnon, kalavesien hoidon ja lakisääteisten tehtävien järjestämiseksi.

Vuonna 2027 painotus on kalatalousalueiden tunnettuuden parantamisessa. Kalatalousalueita tuodaan esille erilaisissa tapahtumissa, joihin pyritään osallistumaan alueellisesti kattavasti. Ensimmäisen käyttö- ja hoitosuunnitelmakausien jälkimmäinen puolisko on käynnissä vuonna 2027. Tässä vaiheessa käyttö- ja hoitosuunnitelmien täytäntöönpanoa tulee jo tarkastella seuraavaa käyttö- ja hoitosuunnitelmakautta silmällä pitäen.

Kalatalouskeskuksen henkilöstö osallistuu kalatalousaluetoimintaan liittyviin koulutuksiin ja välittää osaamista kalatalousalueille. Myös kalatalousalueiden luottamushenkilöille järjestetään tarvittavaa koulutusta esimerkiksi erillisrahoituksella.

2.3.3 Osakaskuntien toiminnan ohjaus

Kalatalouskeskus tarjoaa osakaskunnille lainsäädäntöön, hallintoon, kirjanpitoon ja kalavesien hoitoon liittyviä palveluita. Niille viestitään ajankohtaisista aiheista ja järjestetään koulutusta esim. kalastuksenvälvonnasta. Osakaskuntien toimihenkilöitä opastetaan ja osakaskuntien kokouksiin osallistutaan aina kun se kokousasioiden tärkeyden ja työvoimaresurssien kannalta vain on mahdollista. Osakaskuntatoimintaa aktivoidaan ja sen tueksi pyritään kehittämään hankkeita.

2.3.4 Vapaa-ajankalastuksen kehittäminen

Kalatalouskeskus kehittää alueensa vapaa-ajankalastusta Kalatalouden Keskusliiton ja Maa- ja metsätalousministeriön laatimien vapaa-ajankalastuksen kehittämissuunnitelmien mukaan. Kehittämistyön painopiste on nuoriin suuntautuvassa valistuksessa. Nuorisotyötä toteutetaan kouluissa ja mahdollisuuksien mukaan leirikouluissa ja kalastus- ja luontokerhoissa sekä hanketoiminnan yhteydessä. Koululaisille suunnattujen kalapäivien toteutusta jatketaan yhteistyössä kalatalousalueiden ja muitten asiasta kiinnostuneitten tahojen kanssa. Vuonna 2027 yhdistys pyrkii edistämään kotitarvekalastusta huoltovarmuuden näkökulmasta. Kalavesien monipuolista käyttöä edistetään tiedottamalla eri kalastajaryhmiä ja vesialueen omistajia kalastuksen hyvistä ja muut huomioon ottavista käytännöistä.

2.3.5 Ammattikalastajien toimintaedellytysten turvaaminen

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus edistää kalavesien käyttöä ammattikalastukseen tiedotuksen ja kehittämishankkeiden kautta. Lisäksi etsitään ratkaisuja merimetsojen, hylkeiden ja muiden tulokaslajien kalataloudelle aiheuttamien haittojen vähentämiseksi. Ammattikalastajien toimintaedellytyksiä pyritään kehittämään. Toimintaa rahoitetaan myös erikseen haettavalla hankerahoituksella.

2.3.6 Kalastusmatkailun edistäminen

Kalastusmatkailun toimintaedellytyksiä kehitetään yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Opastoiminnan kalastusoikeuksien saamista edistetään ja sen kehittämiseksi käynnistetään erillishankkeita. Kalastusmatkailun edistämiseksi noudatetaan Kalastusmatkailun

kehittämishjelmaa. Käynnissä on erillisrahoitteinen hanke kalastusmatkailun osaamisen ja näkyvyyden parantamiseksi.

2.3.7 Kalan käytön edistäminen

Kalatalouskeskus on Turun Kalamarkkinayhdistys ry:n yhtenä jäsenenä järjestämässä huhtikuussa Turun Saaristolaismarkkinat, ja lokakuussa Turun Silakkamarkkinat. Molemmat tapahtumat ovat muodostuneet jo odotetuksi perinteeksi ja tärkeäksi kalan ja kalatuotteiden suoramyyntitapahtumaksi. Kalan käyttöä edistetään myös hankkeiden ja viestinnän keinoin.

2.3.8 Jäsenhankinta

Kalatalouskeskuksen jäsenhankintaa tehdään jatkuvasti ja tavoitteena on, että kaikki toimialueen kalatalousalueet ovat edelleen yhdistyksen jäseniä. Lisäksi alueella toimivista osakaskunnista valtaosa pyritään saamaan jäseniksi.

2.4 Muu hanketoiminta

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus edistää alueensa kalataloutta käynnistettävillä kalavesien hoitoon ja kalatalouden kehittämiseen liittyvillä hankkeilla. Niitä valmistellaan yhteistyössä kalatalousalueiden, kalatalousryhmien, kansainvälisten kontaktien, sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Kalatalouskeskus osallistuu yhteistyökumppanina sen toimintaa tukeviin hankkeisiin. Kalatalousalueita ja osakaskuntia tuetaan hanketoiminnassa ja rahoituksen hakemisessa.

Vuonna 2027 toteutuvia tai valmisteilla olevia hankkeita ovat:

- Kalatalousneuvonta 2027 / yleisavustus (MMM, kalastonhoitomaksuvarat)
- Lasten kalastusharrastusta edistävä hanke (Kalatalouden edistämismäärärahat)
- Satakunnan jokitalkkari (Kalatalouden edistämismäärärahat)
- Kaupallisten kalastajien ja kalatalousalueltoimijoiden koulutus- ja tiedotusristeily (EMKVR)
- Sisävesiammattikalastajien tiedotus- ja koulutusristeily (EMKVR)
- Kalastuksenvalvonnan tehostaminen Satakunnassa (Kalatalouden edistämismäärärahat)
- Kalastusmatkailun edistämishanke (EMKVR)

- Kotitarvekalastuksen lisääminen huoltovarmuuden näkökulmasta
- Vesistökuunnostukset
- Kalastuksen hyvien käytäntöjen edistäminen
- Valtakunnallinen kalastuspäivä (Kalatalouden edistämismäärärahat)

2.5 Viestintä

Viestinnän tavoitteena on edistää yhdistyksen missiota elinvoimaisen, kestävän ja näkyvän kalatalouden edistämiseksi toimialueellaan. Viestintä pohjautuu yhdistyksen sääntöihin sekä vuosina 2023–2025 laadittuun ja päivitettyyn strategiaan.

Viestinnän päätavoitteet vuonna 2027 ovat:

- lisätä kalatalouskeskuksen tunnettuutta ja näkyvyyttä
- vahvistaa asiantuntijaroolia rannikon kalataloudessa
- tukea strategisia painopisteitä ja hanketoimintaa
- parantaa vuorovaikutusta jäsenten ja sidosryhmien kanssa

Viestintäkanavia ovat kotisivut, jotka toimivat viestinnän pääkanavana ja tietopankkina. Tavoitteena on, että sivuilta löytyy ajantasainen tieto toiminnasta, hankkeista ja tapahtumista. Sosiaalisen median kanavista Länsi-Suomen Kalatalouskeskus hyödyntää Facebookia, Instagramia ja LinkedIniä. Uutiskirje, Kala-aviisi lähetetään tulosteena jäsenistölle kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi se jaetaan sähköpostilla ja kirjoitukset ovat luettavissa myös kotisivuilla. Toimitettuun mediaan lähetetään tiedotteita merkittävistä hankkeista, kannanotoista ja tapahtumista. Viestintää toteutetaan erillisen vuosikellon mukaisesti.

Yhdistyksen historiaa pyritään tallentamaan esimerkiksi haastattelemalla aikaisempia työntekijöitä ja selvitetään mahdollisuuksia laatia yhdistyksen historiikki.